

FRANCISCO M. TUBINO

HISTORIA DEL RENACIMIENTO
LITERARIO CONTEMPORÁNEO
EN CATALUÑA, BALEARES
Y VALENCIA

EDICIÓ FACSIMIL EN CD-ROM

Introducció de Josep M. Domingo
Índex a cura d'Òscar Bagur
i Marta Villalonga

Philologica, 1
PUNCTUM & AULA MÀRIUS TORRES
Lleida, 2005

FRANCISCO M. TUBINO I LA LITERATURA CATALANA DEL SEGLE XIX

SUMARI: 1. Introducció.— 2. Tubino i la literatura catalana.— 3. Literatura catalana i història de la literatura espanyola.— 4. El sistema literari espanyol i la Renaixença.— 5. La *Historia* de Tubino: història externa.— 6. L'espai teòric.— 7. La literatura de la Renaixença com a problema.— 8. L'objecte de la *Historia*.— 9. L'espai empíric.— 10. El mètode.— 11. Qüestions. a) Sobre la llengua catalana. b) Sobre Aribau. c) Sobre Rubió i Ors. d) Sobre Víctor Balaguer. e) Sobre la Revolució de Setembre de 1868. f) Sobre els gèneres.— 12. Una idea de la Renaixença. a) La Renaixença com a moviment. b) L'origen i la natura de la Renaixença. c) Espanyolitat de la Renaixença. d) L'aspecte diacrònic. e) L'aspecte diatòpic.— 13. Inconveniència i reprovació del catalanisme.— 14. La fortuna immediata de la *Historia*.— 15. Conclusió.— *Apèndixs*: 1. Cinc cartes de F. M. Tubino a Antoni Aulèstia i Pijoan (1879). 2. Dues cartes de F. M. Tubino a Maria J. Massanés (1879). 3. Carta de Teodor Llorente a Eduard Escalante (26-IX-1879). 4. Relació de subscriptors de la *Historia*. 5. Carta de F. M. Tubino a Salvador Sanpere i Miquel (10-XII-1882).

1. *Introducció*.— La consideració, ara, de la figura i l'obra de Francisco María Tubino (1833-1888) acaba reconeixent-los un positiu relleu i una efectiva condició de protagonistes en la història intel·lectual espanyola, ben en contrast amb l'oblit de què han estat objecte: el mateix oblit que, tradicionalment, fins ara mateix, ha delmat el coneixement del pensament positivista hispànic. Durant tres dècades, marcades pel clímax de la Revolució de Setembre i la 1 República espanyola, a cavall, sobretot, de Sevilla i Madrid, Tubino va dur a terme una intensa activitat de polític, de publicista i de científic social. Com a polític i publicista milità en el regionalisme andalús, en l'iberisme i en la causa liberal. Com a científic social va tenir un paper protagonista en la introducció i la divulgació del positivisme i l'evolucionisme i en la fundació dels estudis prehistòrics i antropològics a Espanya. Va ingressar en la francmaçoneria. Va dirigir la «Revista de Bellas Artes e Histórico-Arqueológica» (Madrid, 1866-1868) i «La Academia»

- A. Z. [pseud. de Valentí ALMIRALL], 511
El Renacimiento catalan, las leyes forales y el carlismo en Cataluña, 511
- ABAD, Fray Antonio, 81n
- Abadía de San Marcial, 50
- ABELLA, Mercedes, 700
- Academia bibliográfico-mariana de Lérida, 324, 464
- Academia Catalana, 714
- Academia de Apolo, 173, 176
 [Obres estangeres traduïdes pels socis]
Carvino, 176
Familia de Vieland, 176
- Academia de Bellas Letras de Barcelona [vegeu Academia de Buenas Letras de Barcelona]
- Academia de Buenas Letras de Barcelona, 95, 288
- Academia de Ciencias Naturales y Artes, 84
- Academia de la Gaya Ciencia de Barcelona, 62
- Academia de la Historia Catalana, 715n
- Academia de la Historia de Barcelona, 114, 317
- Academia de la Historia de Madrid, 88
- Academia de la Juventud Católica, 462, 472
- Academia de la Lengua Catalana, 725, 732n
- Academia de los Desconfiados, 81, 712
- Academia de los Montañeses del Parnaso, 95
- Academia de los Nocturnos, 95
- Academia del Derecho Catalán, 715n
- Academia Felibrenca, 484, 485
- Academia Mallorquina de Literatura, Arqueología y Bellas Artes, 226
- Academia Médico-práctica Barcelonesa, 135
- Academia Menorquina de Bellas Letras, 226
- Academia Real y Militar de Barcelona, 84
- Academia Valenciana, 95
- ADALHART, 45
- AGUILAR, Francisco, 416, 474n, 476
Plants de la lengua catalana, 416
- AGUILERA SOLSONA, Pedro, 769
- AGUILÓ Y CORTÉS, Tomás, 236
Rondaya de Rondayes, 236
- AGUILÓ FUSTER, Mariano, 237, 238, 239, 240, 270, 272, 281, 323, 383, 384, 385, 386, 422, 486, 492, 501, 538, 769
¡Aixo Ray!, 538
Bibliografía catalana [Catálogo de obras en lengua catalana impresas desde 1474 hasta el presente], 323
Cançoner de las obretas més divulgades en nostra llengua materna, durante los siglos XIV, XV, XVI, 492
Catálogo de obras en lengua catalana impresas desde 1474 hasta el presente, 384
La Ciutat de Maylorcha, 239
- AGUILÓ [I FORTEZA], Tomás, 147, 226, 227, 366, 376, 422, 481, 484, 721
Conquista de Mallorca, 226